СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. | Ч. 79. | Джерзи Ситі, Н. Дж., вівторок, 5 квітня 1932. | VOL. XL. | No. 79. | Jersey City, N. J., Tuesday, April 5, 1932. | THREE CENTS.

ЯК ПІДНЕСЕТЬСЯ АМЕРИКА, ПІДНЕСЕТЬСЯ З НЕЮ ЦІЛИЙ СВІТ, КАЖЕ СОЛТЕР

НЮ ЙОРК. — Сер Джеймс Артур Солтер, директор економічного й фінансового департаменту Ліги Націй, говорив радіом з Лондону про економічне положення Америки. Він подав, що ціла Европа стоїть тепер над берегом фінансової руїни, та бажав Злученим Державам чимскоршого упорядкувати свій буджет та піднести загальне довіря, бо від фінансового уздоровлення Америки залежить уздоровлення світа.

ГУВЕР ХОЧЕ ОБКРОЇТИ БУДЖЕТ НА $300,000,000.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер задумує зменшити державні видатки на яких $300,000,000, щоби в той спосіб зрівноважити буджет і не допустити до можливости дефіциту і накладування нових податків.

Ощадження зачнеться від 10% знижки платень урядовцям, котрі побирають вище $2,000. Конгресмени побирали би тоді річно $9,000 замість дотеперішніх $10,000.

ЗЛОЧИНСТВА СЕРЕД МОЛОДІ.

НЮ ЙОРК. — Поліційний комісенер Мулруні передав мейорови Вокерови річний звіт з діяльности нюйоркської поліції. В тім звіті підчеркнено, що вбивства зросли в останнім році на 16%, а грабунки на 23%. Арештування вбивників зросли на 14%, а грабіжників на 18%.

Важне те, що Мулруні виказує, що поліція має тепер до діла головно з молодими злочинцями, хлопцями між 17 і 21 роками, недосвідними в порівнянню з виправленими кримінальниками, але зате жорстокими, котрі дуже часто розповідають цілком холоднокровно про найбільш варварські вчинки.

ЗА ФИЛИПИНСЬКУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

ВАШИНГТОН. — В палаті послів перейде законопроект, який заявляється за признання Филипинам незалежности на протязі наступних 8 років. Та цей законопроект перепаде цілком певно в сенаті.

ЛИНДБЕРГ ДАЛІ ШУКАЄ ДИТИНИ.

ГОПВЕЛ (Нью Джерзи). — Отсе перший раз в останнім місяці, від часу викрадення сина, опустив Линдберг свій дім і виїхав у якійсь таємній місії, звязаній з дальшим пошукуванням сина.

ДОМАГАЄТЬСЯ ЛІКВІДАЦІЇ ДОВГІВ.

НЮ ЙОРК. — Цілий світ стоїть перед банкротством. Щоб ратувати ситуацію і виминути катастрофу, треба зліквідувати воєнні довги. Так каже Габріель Ганото, бувший французький міністер заграничних справ.

ЗА ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЦІ.

НЮ ЙОРК. — „Чембер оф Комерс оф ди стейт оф Нью Йорк" домагається знесення 18 поправки і передання стейтам контролі над продукцією і торговлею алькогольними напитками.

РУЗВЕЛТ ПОБІДИТЬ.

НЮ ЙОРК. — Прихильники говернора Рузвелта рахують, що він цілком певно буде вибраний на конвенції демократичним кандидатом на президента вже при першім голосуванню, або найдалі при другім.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДЕМОКРАТИЧНУ ПОБІДУ.

НЮ ЙОРК. — Девять найвизначніших демократичних лідерів заповіли згідно, що демократична партія осягне в осени величезну побіду при виборах президента держави.

ПОЛЕКША ЗАСУДЖЕНИМ НА ТЮРЕМНІ КАРИ.

ОЛБАНІ. — Говернор Рузвелт затвердив законопроект, який дозволяє відраховувати від кари вязням кождого місяця по 7 і пів дня за добре поведення в тюрмі. Досі відраховувано в найліпшім випадку тільки пять днів.

ОГРАБИВ БАНКИ НА $100,000, А ВСЕ ЧЕРЕЗ ЖІНКИ.

ШИКАГО. — Донелд Лофтус, літ 30, приловлений на бандитизмі, розповідав, як він на протязі двох років ограбив у рїжних містах 12 банків на суму $100,000, яку витратив на гуляще життя з рїжними жінками. Жінки покидав дуже скоро й завжди бігав за свіжими. А це, казав він, коштувало багато гроша й тому йому довелося грабувати. Розповів теж, як він добре насміявся, коли, виходячи раз з ограбленого ним банку, стрінув на порозі малого хлопця, якого вислано з поліції, а який питав його, чи банк ограблено. Зате був недобрий на себе, коли вичитав на другий день у газетах, що він переочив при грабіжі банку $13,000.

ЖІНКИ НА ЕЛЄКТРИЧНІМ КРІСЛІ.

ОСІНІНГ (Нью Йорк). — До Сінг Сінг привели дві жінки, які мають бути страчені на електричнім кріслі за вбивство своїх дітей.

ПОМЕР ЕВГЕН ГОЛІЦИНСЬКИЙ.

Дня 17. березня вмер у Празі Е. Голіцинський, у віці 53 років. Покійний був основоположником першої політичної партії на Великій Україні — Революційної Української Партії (РУП), що пізніше приняла назву української соціял-демократичної партії. Від самого заснування цієї партії Голіцинський брав живу участь у відповідальній і небезпечній роботі партії, яка вела організацію українських народних мас для боротьби з царською владою.

Завдяки відважній роботі Е. Голіцинського сотки тисяч українських відозв і книжок, видрукуваних у Львові, були поширені на Україні під російським пануванням.

До останніх днів свого життя Небіжчик був вірний ідеалам своїх молодечих літ. Покійний був від 1924 р. доцентом Української Господарської Академії в Подебрадах. Там його й поховано 19 березня.

Не стало ще одного з того покоління українських дїячів, що будили українську, приспану ворогами націю в глуху ніч царської реакції. Пером Йому земля!

НОВА УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА.

На Закарпатській Україні почала виходити нова українська газета „Українське Слово". Газета редагована в українському національно-поступовім напрямі й пропагує культурну єдність Українців на всіх українських землях.

Поява нової української газети причиниться до більш успішної боротьби українського свідомого населення проти москвофільської балямути та проти проповідувань московськими зайдами-емігрантами ідей єдности Закарпатських Українців з московським монголо-славянським племенем та „культури московського лапті".

ЗАБОРОНИЛИ ДИТЯЧУ ВИСТАВУ.

Аматорський гурток в селі Сороках, пов. Коломия, що досі дав уже цілий ряд вистав з повним успіхом, підготовив в останньому часі виставу „Як ковбаса та чарка" та дитячу пєсу „Тарас у дяка". Коломийське староство заборонило цю виставу тому, що в дитячій пєсі мала бути деклямація Шевченкової поезії „Мені тринадцятий минав".

АРЕШТ ЗА ДЕЗЕРЦІЮ.

Поліція з постерунку в Озерянах, пов. Дубно, арештувала Евгена Перету з села Мощаниці, якого обвинувачується в тому, що 11 літ скривався від відбування військової повинности. Між іншим Перетутік був до Совітів, але його звідти викинули. Наріканчи на свою недолю, каже, що і там його били большевики. Не каже лише, за що саме.

НЕВІРНА СЛУЖНИЦЯ.

В Браїлі (Румунія) мав Карамфіл, почтовий урядовець, 13-літню пістунку для дитини в колисці. В післяобідню пору, коли господарів не було вдома, дівчина взяла з печі кілька горючих головень і підпалила ними в хаті річі. Вся хата взялась, подомінку, в котрій згоріла й дитина в колисці. Найнічка втікла. Поліція заарештувала її в приналежній їй громаді.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ Є НЕЗАКОННА В КАНАДІ.

Минулої осени відбулася в Торонті судова розправа проти вісьмох комуністичних провідників у Канаді за їх діяльність у незаконній і недозволеній організації, за яку суд визнав комуністичну партію Сємох з обвинувачених засуджено по пять літ вязниці, а одного на два роки.

Від того присуду засуджені комуністи внесли відкаик до апеляційного суду. В січні найвищий суд Онтерія розглядав той відкик, а 19 лютого видав своє оречення, яким потвердив попередній присуд щодо виміру кари і орік, що комуністична партія є в Канаді незаконним стоваришенням.

На основі правосильного присуду пятилітній кари тюрми підлягають отсі провідники комуністичної верхушки в Канаді: Тим Бак, Том Ювен, А. Гилл, Малколм Брус, Самюел Коген, Матвій Попович і Іван Бойчук. Два останні є українського походження і вели розкладову комуністичну роботу головно серед Українців. Томас Кейсі має відсидіти два роки. По відсиджению кари всі, крім М. Бруса, який є уродженцем Канади, будуть депортовані до країв, звідки приїхали. 20 лютого всіх засуджених відставлено до вязниці в Портсмут.

Відтепер є актуальне питання, коли і які кроки зробить домініяльний уряд, щоби перевести в життя оречення суду щодо нелегальности комуністичної партії в Канаді.

ЛИЛИК ССЕ ПИПКУ.

Лилиця згубила в леті лилиня. Воно не могло літати й безпомічно повзалося по землі. Його знайшла милосердна жінка й забрала до себе. Почала кормити його пипкою. А лилиня, призвичаївшись до пипки, стало само обслуговувати себе, придержуючи пляшку прильцями. Коли підросло, дістановало ще мухи й комарі. В день спало комість головою, як звичайно лилики, а нічю літало. Виховниця твердить, що й лилики привязуються до людини.

УКРАЇНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО В БЕРЛІНІ.

В Берліні засновано Українське Інформаційне Бюро, що видає раз на тиждень інформаційні бюлетені в німецькій та українській мові. Завданням своїм Бюро ставить інформування чужинців у Німеччині про українську справу, а також Українців про новини в українській справі, які з'являються в Німеччині, чи деінде за кордоном.

Бюро має тепер таку адресу: Ukrainisches Büro, Mecklenburgische Str. 73, Berlin-Wilmersdorf.

ЛЯЦЬКІ САМОВЛАДЦІ.

Новоіменований снятинський інспектор, п. Гіляри Стулковський, заборонив видавати двомовні свідоцтва по всіх школах. По утраквістичних школах зарядив хоральну молитву на 1-му і 2-му році по польськи й українськи. Чи зарядив він це самовільно, чи з наказу Кураторії? Снятинщина має 99% українського населення і є тепер утраквістичні школи, де нема ані одної польської дитини.

ЧОМУ КАНАДА НЕ КУПИЛА ЛЯБРАДОРА.

В жовтні Нова Фуняндія запропонувала Канаді продажу своєї частини Лябрадора за 110 мілионів долярів. З заяви премієра Бенета в парляменті дізнаємося, що Канада не мала грошей на таке кулно. Канада не думає і в будучині купувати того півострова, мабуть у тім переконанию, що він і так колись перейде до домінії, але даремно, і то навіть разом з Новою Фуняндією.

ЕЛЄКТРИЧНА СОБАКА.

Один з французьких інжинірів видумав такий штучний і корисний прилад, який уповні заступить службу вірного живого пса-сторожа. Переведені проби вдалися якнайкраще. Згаданий прилад з верхнього вигляду подібний до живого пса. Він скаче, гавкає, шкірить зуби, а коли хто його освітить електричним світлом, він сейчас на того кидається і його без милосердя кусає. Бідні будуть тепер злодїй. Нажене їм той пес багато страху, бо не боїться він ні бука, ні кулі. Таких електричних псів у Франції вже продають.

ЗА СТО ЛІТ.

Коли би протягом слідуючих сто літ народини річно виносили 46 осіб на 1,000 осіб населення, а смертність 11 осіб на тисячу, так як це є досі, то число світового населення числило би 56,000,000,000 осіб.

Економісти твердять, що світ може вдержувати при життю лише 5,200,000,000 людей. Тоді на кожну особу випадало би два й пів акра земли на кулі земській.

ПЕРШОРЯДНІ ГРОМАДЯНИ.

Урядник фабрики тютюну в Монастириськах приказав 9 лютого ц. р. до Библа, пов. Рогатин, щоби списати плянтаторів тютюну на 1932 рік. Скликав усіх, що хотіли записатись, до канцелярії громадського уряду і заявив, що перщенство садити тютюн мають „стшельци", бо вони є першорядними громадянами. А з Українців — заявив — мало хто буде садити.

ЩОБИ НЕ ЗАБУЛОСЯ, ЩО БУЛА КОНСКРИПЦІЯ.

Проти інж. Дмитра Блащука з Ісакова, нов. Городенка, поведено слідство за те, що нібито він намовляв в читальні селян, щоби домагалися двомовних переписних аркушів. В тій цілі тягається селян (проти яких також було доходження) на переслухання до Обертина (17 км.) і Городенки (32 км.), і то в часі найбільших сніговій. За те, що домагався друків та звертав увагу переписному комісареви Скавінському (громадський писар), щоби належно вписував матірню мову, потягнено до відповідальности Прокопа Лаврова з Хмелеви. Так карається тих, що законно домагаються своїх прав. За те знаємо, що сталося з тими, які напр. в Городенці записали 700 гр.-католиків за Поляків. Городенка, — не є мілионове місто і всіх знається на пальцях, знається також і те, що майже всі міщани рим.-католики говорять лише по українськи, а тут нараз аж така скількість гр.-католиків подає польську мову.

НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ ГОЛОДУЄ 15,000 ДІТЕЙ

ХРОНІЧНИЙ ГОЛОД НА ЗАКАРПАТТЮ НАБИРАЄ КАТАСТРОФАЛЬНИХ РОЗМІРІВ.

ПРАГА (Чехословаччина). — Посол від Закарпаття, Куртяк, змалював у чеському парляменті страшні картини голоду на Закарпаттю. Посол твердить, що 15,000 дітей умирають з голоду та від хронічного недоїдання. В багатьох районах Закарпаття населення вже кілька місяців не бачило хліба й не має навіть бараболі. Куртяк говорить, що становище населення на Закарпаттю значно гірше від того, яке малюють чужинецькі кореспонденти.

Обставини в Европі тепер складаються так, що годі закарпатському населенню ратуватися від голодової смерти власними засобами. Підчас існування Австро-Угорщини населення Закарпаття знаходило собі заробітки на Угорщині, але тепер ця можливість зникла. Крім того замкнення еміграції до Америки, а також загальна криза в Европі, через яку населення з Закарпаття не може виїздити на сезонові праці, ще більше погіршує тяжкий економічний стан цілого Закарпаття.

Посол Куртяк робить закиди чеському рядови, що на Закарпаттю він не перевів земельної реформи в інтересах широких мас населення, а ліси знаціоналізував та передав рїжним фірмам для спекуляції, замість того, щоб розділити їх для користування місцевому населенню, як це зроблено в інших частинах Чехословаччини. Куртяк говорить, що свині в панських маєтках в багатших господарствах у Чехословаччині ліпше годуються ніж населення Закарпаття взагалі, а діти зокрема, які засуджені на здегенерування та вимирання.

НАЙБІЛЬША РАДЯНСЬКА ФАБРИКА СТАЛІ.

МОСКВА (СССР). — Найбільша радянська фабрика, що знаходиться біля Нижнього Новгорода, спинила свою працю. Ця фабрика коштує радянський союз 119 мілионів рублів. Вона по плянам большевиків мала би бути найбільшою фабрикою автомобілів та тракторів в Европі. Будували її американські інжиніри по зразку дітройтської фабрики Форда.

Свою працю фабрика почала в січні б. р. й мала тепер працювати в повному ході. Від самого початку своєї праці фабрика все мала рїжні випадки, що гальмували її працю, а вироблені нею автомобілі та трактори були дуже поганого виробу й скоро псувалися. Нарешті вся праця фабрики стала такою хаотичною й незорганізованою, що довелося її замкнути. Кажуть, що головною причиною невдачі в праці фабрики було колективне керування нею.

ПОЛЬЩА БОЇТЬСЯ, ЩО ФРАНЦІЯ ІЇ ПОКИНЕ.

ВАРШАВА (Польща). — Польська преса бє на тривогу, що коли після нових виборів у Франції прийдуть до влади радикальні елементи, наступить кінець польсько-французького аліянсу. Вже тепер Польща вбачає зміну відношення до Франції в тому, що Франція не включає Польщу в блок придунайських держав, і в тому, що Франція недавно дала Чехословаччині кредит у сумі 600 мілионів франків. У той саме час Польща не може здобути собі позички навіть 200 мілионів франків.

Французька радикальна преса ясно пише, що французько-польський союз перешкоджає налагодженню відносин між Німеччиною та Францією, а це тяжко відбивається на життю цілої Европи.

ФРАНЦУСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ЛОНДОН (Англія). — Сюди прибув французький премієр-міністер Тардє для переговорів з премієром Мек Донелдом у справі конференції по утворенню придунайського економічного блоку. Ця конференція має розпочатися в середу.

Стало відомо, що Тарде порушив при побаченню з Мек Донелдом питання репарацій та міжнародніх боргів, що має бути предметом наради львовянської конференції, а також справу обезброєння. Франція тепер старається виробити спільну з Англією лінію поведінки на цих важних міжнародніх конференціях.

ЯПОНІЯ ЗБІЛЬШУЄ СВОЇ ВІЙСЬКА В МАНДЖУРІЇ.

ДАЙРЕН (Манджурія). — Дві японські дивізії перейшли через кордон Кореї в Манджурію. Це перші свіжі війська, які Японія посилає знов у Манджурію для вгамування повстання проти манджурського уряду. Скільки пішлють усього війська, невідомо, бо японське военне командування лише по-відомляє, що воно рішило припинити ворохобню в Манджурії.

Японський уряд вже виробив плян переселення до Манджурії 500,000 японських родин, які будуть поселені в певних районах, вибраних для японської кольонізації.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сіті і Заграницю:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИНУВАТІ ТІ, ЩО ГОЛОСУЮТЬ

В Ню Йорку повстав „Сіти Аферс Комітї", який намагається допомагати легіслятурній комісії в розслідуванню надужить міської адміністрації. Від імени цього комітету звернулися пастор д-р Джан Гомс і рабін д-р Вайс до говернора Рузвелта з домаганням усунути з уряду шерифа Джеймса А. Мек Квейда, котрому закидають ріжні надужиття.

Відповідь Рузвелта на це домагання має таке загальне значіння, що заслугує на те, щоби звернути на себе ширшу увагу. Говернор зазначує, що по прочитанню петиції прийшов до переконання, що ті, котрі звернулися до нього, менше дбали про те, щоби дійсно усувати з урядів хабарників і невідповідних людей, а більше дбали про свою власну рекляму. Бо коли би так не було, каже говернор, то вони не були би підривали престіжу законів і порядку та справедливости передчасним розголошуванням справи по часописах, а були би принаймні добре застановилися, чи вибраний шлях є законний, а далі, чи він веде до цілі, до дійсної поправи відносин. Бо розваживши справу як слід, вони не заставляли би говернора робити таке, що є неконституційне і недемократичне, бо йде в розріз з більшістю виборців, себто тих, котрі вибрали Джеймса Мек Квейда шерифом.

Говернор Рузвелт подає, що коли би було йому прийшлося голосувати при виборі шерифа, то він не був би голосував за вибір Мек Квейда. Але коли виборці його вибрали, хоч чули про його здогадні надужиття, то нині нічого тут порадити не може, хіба, що йому предложать якісь нові надужиття, яких Мек Квейд допустився по виборі.

Та разом з тим подає говернор комітетови раду, як треба поступати, щоби можна зарадити такому лиху, про яке комітет згадує. Замість писати петиції й вимагати від говернора нехтувати конституцію і репрезентативний спосіб правління краєм, радить Рузвелт таким критикам, як згадані вище пастор і рабін, взятися за позитивну роботу й освідомлювати в першу чергу виборців щодо цього, на кого вони повинні голосувати і кого вибирати на уряди. Бо в краю, де існують демократичні засади, можна довести до реформ і мати кращі порядки і кращу справедливість тоді, коли виборці вибиратимуть на відповідальні позиції чесніших і розумніших людей. А коли хабарники держаться на своїх позиціях, то винуватий тут головно загал, який допускає хабарників до урядів.

РОЗЗБРОЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ ТА СОВІТИ

—2—

Коли роззбройна конференція спроможеться встановити певні межі для зброєння та виробить реальний плян для поступового його зменшення, то нинішня женевська конференція належатиме безперечно до найважніших подій у світовій історії. Звичайно лише в тому разі, коли постанови роззбройної конференції справді будуть переведені в життя.

Сьогодня ще досить трудно сказати, чи роззбройна конференція виправдає покладені на неї надії, бо, хоч усі країни виявили добру волю до порозуміння, то між ними ще нема єдности у поглядах на засади обмеження зброєння та помічається досить значна розбіжність у справі зменшення зброєння.

Зрозуміло, що українська нація, якій доля ще не судила вибороти власну суверенну державність, може лише витати всі позитивні заходи відносно роззброєння. Українці без ріжниці напрямів уважають, що обмеження і навіть радикальне зменшення зброєння не лише сприятиме визвольній боротьбі української нації, а безперечно причиниться в будучині до установлення бажаного всім замирення Східньої Европи.

Звичайно з нашого погляду є ілюзією, та навіть утопією, мріяти про довготривалий мир на Сході Европи, наскільки там панує совітська влада взагалі, а зокрема наскільки українська нація знаходиться у стані поневолення та кольоніяльного визиску. Адже всі державні нації, прямуючи до роззброєння та загального замирення, разом з тим не забувають дбати про свою власну безпеку. Тим більше має право й українська нація не забувати про власні національні інтереси.

Декому може здаватися, що визвольна боротьба України суперечить загальним змаганням за мир та ускладнює проблему роззброєння. Проте так лише здається, бо українська нація ніколи не провадила імперіялістичних війн та ніколи не хоріла на мілітаризм, а завжди змагалась лише за своє визволення та обстоювала справжній мир на Сході Европи на засаді добросусідських відносин. Навпаки, сучасні окупанти українських земель насильно унеможливили в 1919—1920 р. існування відновленої Української Держави, як це вони робили вже неодноразово і протягом XVII—XVIII ст.

Тому й витворились нині на Сході Европи такі відносини, за яких годі мріяти про справжній мир. Бо не треба забувати, що не лиш Україна, але й кавказькі та закаспійські країни не миряться зі своїм поневоленням та змагають відділитися від Росії. Відомо також усім, що совітська влада ще й досі не загинула в самій совітській Росії тільки тому, що вона, вживаючи збройної сили, запровадила жахливий режім терору, насильно закріпостила селян шляхом колективізації рільництва та встановила таку систему примусової праці для робітництва, яка існувала хіба в далекій минувшині, головно в орієнтальних деспотіях.

Не зважаючи на це, агенти совітської влади мають відвагу галасувати в Женеві перед цілим світом, що вони немовби являються апостолами загального замирення та прихильниками радикального роззброєння. Можна лише дивуватися, що в Европі ще не перевелися люди, котрі з деякою уважністю та довірям прислухуються до голосу більшевицьких сирен. Адже в Москві совітські можновладці та керовники комінтерну вважають женевську конференцію за буржуазну фарсу або за капіталістичну трагікомедію.

І справді в себе вдома вони безнастанно галасують про небезпеку інтервенції та неминучість нових війн, а тому намагаються всякими способами якнайскорше посилити господарську, технічну та мілітарну могутність совітського Союза. Мовляв, капіталізм не може обійтися без імперіялістичних війн та не дозволить совітам „мирно будувати соціялізм". Тому саме совітська влада й повинна передусім подбати про власну мілітарну могутність, а комінтерн так змобілізувати свої секції, щоби спільними силами не тільки унеможливити якнебудь інтервенцію на Сході Европи, а щоб у слушний час навіть викликати пролетарську революцію та піднесе шанси комінтерну на перемогу в громадянській війні. Разом з тим загальне роззброєння було би вигідне і для совітського Союза, бо таким робом офензивна мілітарна сила Европи значно зменшиласьб, а, як відомо, нині совітська влада ще не посідає такої військової техніки та тяжкої зброї, які цілком забезпечували би шанси Москви на перемогу над своїми сусідами.

В. Богуш.

КАРА ЗА МУЖНІЙ ВИСТУП.

У львівськім „Новім Часі" читаємо ось-такий допис В. Савійського:

На „установчих" зборах т. зв. Т-ва ім. П. Могили в Луцьку підчас дискусії в справі богослужебної мови в церкві заєбирав слово між іншими єромонах о. Ігнатій (Буклаков), по національности Росіянин, але людина поступова і прихильна до українського руху. Відповідаючи протоєрееви Відибіді—Руденкови (бувший сумної памяти міністер УНР, а тепер член волинської духовної консисторії), який українську мову назвав **„буряковою"** (нічого собі — міністри були за УНР!), о. Ігнатій сказав приблизно так: „Я, хоч по національности Росіянин, але ніколи не відважився би сказати те, що сказав „Українець", та ще й бувший український міністер, о. Відибіда. Називати українську мову „буряковою" та ще покликуватись на авторитет неграмотної сільської баби, кому як кому, але о. Відибіді в кожнім разі не личить. Мешкаючи серед українського і білоруського народу, я ближче приглянувся до місцевого життя і вважаю, що коли православне духовенство хоче втриматись, то мусить підійти ближче до **національних** вимог Українців і Білорусів і богослужения відправляти їхніми рідними мовами. Крім того духовенство повинно брати активну участь у громадському житті; панотець повинен бути ни лише душпастирем, а й народнім діячем, лікарем, дорадником і суддею".

Хоч ця промова була виголошена на „міжнародному" зїзді, і в „Рідній Хаті", але під словами о. Каблукова кожний Українець може підписатись.

За що промовець митрополит Денис і такіж Москалі з т. зв. Синоду покарали о. Каблукова, хоч він є Росіянин, засланням у Жировецький монастир. Про це довідуємося з ч. 6 варшавського „Слова (півофіціоз митрополії). Як мотив кари подано, що нібито о. Каблуков виступав „без відома і благословенства епархіяльної власти"; — бо осмілився виступити проти Московщини і московського засилля в церкві.

Так то змінився напрямок політики в православній церкві від часу угоди між волинською угодовщиною і проводом церкви.

А пп. Певні—Власовські і дальше плетуть небилиці про українізацію православної церкви.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРІ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В НАЙБІЛЬШІЙ КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

	цнт.
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Четверта Книжечка (Читанка для IV кляси), М. Матвійчука	75
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Початкова Географія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Малий Катехизм христіянсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович	35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85
АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЯ на неділі, празники і дні святих цілого року, після уставу святої греко-католицької церкви. Оправлений	75
Шкільний Співанник, Ф. Колесса	75

Повищі книжки можна набути в книгарні Свободи. Сих книжок можно тільки по кілька примірників.

"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

В. Яргорин.

ВІДВОЙОВАНЕ МІСТО

(Історичне оповідання).

(11)

Дуже добре сталося, що ви вийшли з хати. Саме тепер до вікна пішов ротмістр подивитися, як поводиться шляхоцький гість і чи балакає з Мартою. Коли побачить, що вийшов, то вже не буде підозрівати, що він прихав викрасти заложницю. Погадає, що як би приїхав до неї, то використав би хвилю, коли з нею можна свобідніше побалакати, або й втекти. Мене дивує, що той ротмістр такий сліпий, що не пізнав, що то брат Марти. Чому вона до сеї пори не сказала нам, що має брата?

— Не сказала, бо нікого брата не має, — відповів Сидір. — Я вам скажу, люди добрі, чому ви так гадаєте. Ми обоє троха подібні. Правда?

— Та подібні, — відповіли нараз Дручepisнко і Сава.

— Її небіжка мама була моєю сестрою! Вона мала той усміх, що і я. Мій тато, її дідо, теж сміявся так. І моя друга сестра, її тета, сміється так. Тому, що я багато молодший від обох моїх сестер, отже й від небіжки її мами, виглядаю коли сміюся, як старший брат Марти.

— Тепер вже розумію, чому воїв так, — сказав Сава. — Коби тільки ротмістр передчасно не доміркувався того, що ти прийшов по сестрінницю.

— Я не прийшов по неї, — заперечив Сидір. — Я цілком випадково попав тут на неї. Що то вона, я що лиш перед хвилею доміркувався, бо я її в своїм життю ще не бачив.

— Та як се може бути? — спитав здивований Дручeнко.

— Може бути так, що вона зачала виховуватися у моєї сестри, своєї тети Солонякової, саме тоді, коли я від неї відійшов до батька Марти, подковника Ставського.

— Як ти не знав, що Марта тут, то чого ти прийшов сюди, ще й привів собі Татарина?

Розмова урвалась, бо зза хати вийшов ротмістр з одним своїм офіцирбм. Всі пішли назад до хати, докінчувати обіда. Вже небогато було того, отже скоро скінчили. Всі сталиразоходитися на нічліг. Анна взяла за руку Марту і другу товаришку. Дівчата вийшли перші. За ними вийшла господиня. Ротмістр встав, моргнув на господаря і вийшов до сіней. Господар пішов за ним.

— Про що той шляхтич балакав з вами, коли ви вийшли на вулицю? — спитав ротмістр, коли вже були в сінях.

— Він витягнув мене з хати, кажучи, що мусить вийти, щоби котра дівка не погадала, що він може справді вже залюбився.

— Щож він більше сказав?

— Він випитував, чи тут не-ма кого такого, що знає Кафу, бо він сам ще не був там.

— То гадаєте, що він справді в дорозі до Кафи?

— Я гадаю, що справді, бо чогож би брехав?

— Чорт би йому вірив! Я його ще мушу добре потягнути за язик, заки розійдемося. Мій нюх каже мені, що то якась небезпечна птиця. Як би ви зміркували, що він хоче відіхати, то зараз звістіть мене про се.

— Хоч би я не мав вашого приказу, то зробив би се, — запевняв господар. — Я в моїй хаті хочу мати спокій і цілий Слушків хоче мати спокій!

Ротмістр відійшов спати і інші жовнірі полягали, де хто мав яке лєговище. Сидір взяв з сіней кульбаку й овечий кожушок, який все клав на кульбаку. Поклав се на столі. Застукався в свою манту, яка коло комина вже висохла, і поклався на столі, головою на кульбаку. Ще хвилинка і він вже спів. В хатах погасли світла, Слушків цілий потонув в пітьмі, в мертвецькій тишині. Лиш час до часу перекликувалися вартові і тупнув який кінь військового погстівця. Все спало, тільки в кімнаті дівчат Марта і Анна ще довго не спали, перешіптуючися. Обі вірили, що порутунок недалекий, та ще не знали, яким способом. Бажанням Анни було, щоби ее, що має статись, сталося не зараз. Вона дуже хотіла, щоби той вуйко Марти був якнайдовше у них. Нарешті й вони вснули.

Світло й чисто підвелося сонце на далекім безперервнім краю степу, як над океаном. Легенька мрака розходилася в темнім сяйві, або вступалася під подувом легенького подиху від сходу, який випередив був схід сонця. Куди оком глянеш, бачиш малі череди худоби і табуни коней, що гуртками розсіялись по зеленім просторі і купались у филях буйної трави.

І місточко віджило. Найбільше метушились жовніри, бо треба було розіхатися по степу дивитись, чи не знайдеться свіжа тропа хижого татарського добичника. Ті жовніри, котрі нині мали службу, вийшли в степ, щоби повиловлювати свої коні. Деякі були такі дикі, що як жовнір підходив до них, то вони відступали від нього. Вони знали, чого жовнір підходить до них. Не маючи охоти брати в писок зубило і ставати під кульбаку, вони втікали перед жовніром. Такого коня треба було спіймати арканом. Жовнір з арканом на іншім коні підзівдив до такого неуговтаного і, вививаючи арканом над головою, заганяв неслухняного аж до міста, або, спіймавши арканом, привів його. Коні, приведені до своїх кватир, драгуни кульбачили і дожидали приказів, куди їм їхати.

Сидір також вийшов в степ з уздечкою, спіймати свого коня. Пізнав його вже здалека. Свиснув і кінь сам прийшов до нього. Сидір заклав уздечку, підхав охлян під хату Дручeнка, коня присилив до стовпа коло хати і увійшов до гостинниці, бо ще не снідав. Його сніданя на нього вже ждало. Коли Сидір надійшов, у кімнаті був тільки господар.

— Поїду троха в степ провітритися, бо я вчера троха забагато випив, — промовив Сидір до господаря.

— Як би я був тобою, то вихавши провітритися, вже не вернувсь би сюди — радив йому господар.

— Гадаєте, що ротмістр зараз доміркується, хто я? — спитав Сидір.

— Хто ти, може не доміркується, бо мабуть буде гадати, що ти брат Марти. Колиж возьме тебе за її брата, то й доміркується, чого ти сюди приїхав.

— Я мушу Марту спасти!

— Як і з ким? Вчера ти мав нагоду. Я не знаю, що то був за Татарин, той, що в ночи зазирав до вікна. Сава гадає, що то якийсь твій приятель і помічник. Тобі треба було спіймати арканом Марту і рістати з хвилі, коли ротмістр і його товариші вибігли подивитися, чи коло хати справді крутиться Татарин. Якби ти був тоді вивів дівчину з хати, посадив її на одного драгунського коня і сам сів на другого, то, чкурнувши в степ, ти був би втік. Ніч була темна. Погоня була би не бачила вас, ні вашої тропи. Погоня могла би бути для вас небезпечною аж рано. Та рано ви були би вже на Запорожу.

— Що вчера не сталося, то се може статися нині, або завтра.

— Пропало! Друга така ніч вже не повторіться, бо ротмістр вже має підзор. Я щераз раджу тобі: втікай. Ротмістр вже вчера, ідучи спати, сказав мені пильнувати тебе, щоби ти не відіхав, не попрощавшися з ним. Сказав, що тебе не пустить відси. Інакше кажучи, заарештує тебе. Нині повторив мені свій приказ. Сказав мені, щоби я зараз звістив його, як би ти схотів окульбачити свого коня. Щоби я не мусів доносити на тебе, то ти відречися кульбаки і втікай охляп.

— Кажу вам ще раз, я Марти не лишу в руках того звіра.

— Маєш силу взяти її? Як ні, то цілком нерозумно було би загибати з нею. Як не маєш сили вихопити її з його кіттів, то нова мусть свою чашу випити аж до дна. Її батька пудажають, що за нього її готові помічник. Тобі треба було кодистати з хати, де, бо від пала спасе її дурійка ротмістра. Вона буде його жінкою.

— Справді?! Згодилася?

— Ще не згодилася, та ротмістр не буде її питати, хоче вона, чи ні. Такий її кінець і для батька дівчини буде добрий. Як уже не буде потерпати, що за нього вбють на палі його дитину, то буде мати вільні руки. Ще раз кажу: спасайся втечею. Тільки не бери кульбаки, щоби я про твій відїзд не мусів звістити ротмістра.

— Послухаю вашої ради, — сказав Сидір, та лише в частині. — Як буду відїздити відси, хочби тільки на те, щоби трохи переїхатися по степу, то поїду тільки охляп, не беручи кульбаки. Та цілком відіхати поки що ще не думаю. Також хочу побалакати з Мартою, як сюди прийде на сніданя.

— Не прийде! — сказав господар. — Поки ти тут, ротмістр приказав всю їжу давати їй до її кімнати... Сам бачиш, що ваша справа безвиглядна.

(Далі буде)

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недоробки в освітній роботі. — Скільких більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

ПОКЛИК АРТИСТА ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА ДО УЧНІВ І ТАНЦЮРИСТІВ.

Учні й Танцюристи!

Коли ми зачинали наше діло науки й розповсюднення українського національного танцю в Америці, ми не сподівалися, що доля присудить нам так скоро відограти важну ролю серед великого американського громадянства.

Наш виступ у Метрополітен Опері в Ню Йорку минулого року дав нам розмах до ще більшого діла цього року. Дисталіття народження Юрія Вашингтона дає нам нагоду не лише повеличатися нашим досягненнями, але ще більше прославити українське імя, яке це нам удалося дотепер.

В кількадесятьох місцевостях цілої Америки буде цього року влаштоване українське свято в честь Батька Америки, безсмертного Юрія Вашингтона. Нашими заходами великий наш артист, Олександер Кошиць, випроваджує перед американським світом ще раз українську народню пісню, а нам припала висока честь випровадити український народний балет у спільних виступах. Американський загал мусить щиро переконатися, що українське народне мистецтво варте тієї пошани, яку ми хочемо для нього здобути і вже у великій мірі здобули.

В намічених виступах прийдеться взяти до балету учнів з тих місцевостей або найближчої околиці, де такі виступи вже проголошені, або ще будуть проголошені. В той спосіб майже всі школи українського народного танцю будуть могли знову виказатися свої осяги. А вже на виступ до столиці Злучених Держав, до міста Вашингтону, ми мусимо зіхатися з усіх усюдів, як це було в часі виставн в Метрополітен Опері.

З тих причин я отсе відзиваюся до Вас, мої дорогі учні й танцюристи: Беріться зараз до праці! Відновіть вправи в танках! Збирайтеся знову під проводом Ваших місцевих інструкторів та вчителів і готовтеся до важних виступів.

Здорові були!

Василь Авраменко,
балетмайстер.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОВИТАЙМО НАШУ СЛАВУ!

З великою радістю привитав кождий щирий Українець вістку про організування Українського Хору й Українського Народнього Балету, яких виступом має звеличатися память Юрія Вашингтона. Ціла Америка святкує 200-літню річницю його уродин. І Україні в Злучених Державах задумали гідно відсвяткувати цей ювілей. Проф. Олександер Кошиць і Василь Авраменко взяли на себе великий обовязок вшанувати Батька Злучених Держав виступом Українського Хору й Укр. Нац. Балету по всіх більших містах Злучених Держав.

Що здобудуть для України ті виступи, кождий з нас знає, коли пригадає собі ті здобутки, які принесли для нас виступи Укр. Нац. Хору з Олександром Кошицем у 1922-1926 р. Українська пісня, а з нею українське імя залунали по всіх закутинах Злучених Держав, Канади, Мексика, Бразилії й Аргентини. Кождий з нас почувався гордим на Укр. Нац. Хор. Співаки Українського Національного Хору зі своїм батьком Олександром Кошицем, як апостолом Великої Правди скиталися по всіх усюдах з піснею Великого Українського Народу. Пригадую собі, як на бенкеті в честь Українського Національного Хору, на який були запрошені визначні Американці — мейор міста висловився отсими словами: **„Хоч ми, Американці, не розуміли слів вашої пісні, то ми добре зрозуміли душу українського народу. Пісня українська аж рветься на волю. Ваша пісня здобуде для вас те, що ми, Американці, вже маємо — свободу".**

Не дивно, що український загал витає тепер цілим виступів Укр. Хору і Укр. Нац. Балету. Ці виступи принесуть українському імени ще більші здобутки, ніж виступи в 1922 р. а це тому, що виступи в 1932 році є високо патріотичні з точки американського погляду. Адже тими виступами має звеличитись память Юрія Вашингтона.

Гордістю нашою повинні бути Укр. Хор під проводом О. Кошиця і Укр. Нац. Балет під проводом Василя Авраменка. Всі як один спішім почути і побачити український скарб: пісню і балет.

Ще одно: В 1922 р., коли виступав О. Кошиць з Укр. Нац. Хором, многі з Українців дивувалися, чому Укр. Нац Хор не має Українця — менаджера. Памятаймо, що тепер у 1932 р. Український Хор зорганізовано самими Українцями, а українські громади мають тепер дати доказ, що ми можемо обійтися без чужих менаджерів. Покажім, що ми самі потрапимо уладити такі виступи. І тому всі до роботи!

Пітєбурщанин.

—o—

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Коли я ладив до „Свободи" допис, у якім бажав передати зміст балачки з одним знакомим про українську справу, мені ані на думку не приходило, що цей допис може кого погнівати. Тимчасом мій знакомий погнівався за те, що буцімто я не зовсім вірно передав його слова, а якийсь „Галичанин" пише в „Америці", що цей допис — нездійсниа фантазія, самодурство, та лає „Свободу" за те, що „Свобода" не дала до цього допису ніяких своїх уваг.

Знакомому скажу, що я передав його думки так, як їх зрозумів, а увагу „Галичанина" зверну на те, що допис цей не був ніяким „політичним проектом", як він каже, а звичайним собі дописом, голосом читача, яких американські часописи тисячами друкують без того, щоби висказувати про них свої уваги, отже і „Свобода" не мала обовязку зараз на цей допис реагувати.

Дотично пацифікації думка мого знакомого (і моя) була така, що українські провідники тут і в Европі назагал зробили все, що могли, коли взяти на увагу невеличкі засоби, якими вони розпоряджали, і ці обставини, серед яких їм приходилося працювати.

„Галичанин" спирає свої виводи головно на цім, що побідних держав тепер вже нема, що вони тепер між собою ворогують, задля Галичини разом не зійдуться та що справа меншин належить тепер до Ліги Націй.

Певна річ, що відносини між колишніми побідними державами тепер не тісамі, що були тав увагу від правильнопідчас або зараз після війни, то шляху. Найправильніший хоч навіть і підчас війни ці шлях забуть той, що бе воюдержави між собою подекуди га у його найслабше місце.

Прикінці не годиться забувати, що те, що кільканацять літ тому вважалося мало не божевіллям (визволення Литви, Фінляндії, Чехословаччини або і Польщі), є нині доконечним фактом.

Б.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

CHORUS, BALLET TO APPEAR HERE.

Internationally Known Ukrainian Organization to Be at Auditorium.

The Ukrainian Chorus and the Ukrainian folk ballet, internationally known organizations, will present a program Saturday, May 21, at the Stambaugh Auditorium under the auspices of the local Ukrainian Bicentennial committee as part of the program to pay homage to George Washington.

The chorus is directed by Professor Alexander Koshetz, widely known in this country through his tour made 1922-26. At that time the critics received Prof. Koshetz and his chorus with praise for the marvelous manner in which he presented the Ukrainian music.

Vasile Avramenko, the creator of the folk ballet, is just as widely known as Koshetz and has presented his dancers in Europe, Canada and the United States. The ballet comprises a series of Ukrainian national dances symbolizing Ukrainian art, culture and history.

Officers of the local committee are George Prystash, chairman; Stephen Mash, secretary; Joseph Bilyk, tresuarer, and Stephen Nanovsky.

(The Youngstown Daily Vindicator, March 25, 1932).

ПОДЯКИ.

Ми нижче підписані складаємо щиру подяку Головним Урядникам У. Н. Союза за скоре виплачення, посмертного по покійному Теодорі Шевчуку, в сумі 1,000 долярів, котрі були призначені для нас в такім порядку: Я, жінка, отримала 400 дол., старший син 300 дол. і молодший син 300 дол., а що молодший син ще малолітний, то гроші лишились при У. Н. Союзі в сиріткській касі, аж до його повних літ. Тож гордімся Батьком Союзом, що в найгірш пекучу хвилею йде з помічю, коли людина знаходиться в критичнім положенню! Не слухаймо ніяких підшептів, а всі як один вступаймо громадно до організації, бо це одинокий наш рятунок, бо не знаємо, яке наше завтра. Нехай росте і розвивається Батько Союз!

Ксеня Шевчук, жінка,
Богдан Шевчук, син.

—o—

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50.00, котрі то гроші в нинішній депресії дуже мені придались на лічення, бо нині ніхто не позичив би, хоч і має граші. Але Батько Союз дав мені поміч в моїм нещасним положенню, бо вже 9 місяців як не робило, бо болить мене нога. За таку щедру запомогу я бажаю, щоб наш Батько Союз зріс в сто мільонів долярів, як також в члени і кличу до всіх Українців: вступайте в члени У. Н. Союза.

Михайло Скаськів,
член Бр. св. О. Миколая, від. 276 У. Н. С., в Амбридж, Па.

М. ТРОЇЦЬКА В ОПЕРЕТІ ЧОРНОМОРЦІ В РОЛІ МАРУСІ, У НЕДІЛЮ, 10-ГО КВІТНЯ, В УКР. НАРОД. ДОМІ В НЮ ЙОРКУ.

ДО НАШИХ КОСТУМЕРІВ, ПРИЯТЕЛІВ І СИМПАТИКІВ.

З жалем приходиться донести родимцям про смерть бл. памяти Г. Кунашевського, котрий упокоївся дня 23. марта б. р.

БЮРО ШИФКАРТОВЕ, ІСТНУЮЧЕ ЗГОРОЮ 22 РОКИ, ЯК ДОТЕПЕР, ТАК І НА ДАЛЬШЕ, буде полагоджувати всі справи, входячи в обсяг діловодства, тимже самим бюровим персоналом і під тимже самим адресом, під керівництвом п-ні А. Кунашевської і сина Г. Кунашевського.

ПРОСИТЬСЯ ЗАТИМ РОДИМЦІВ ПАМЯТАТИ І НА ДАЛЬШЕ О ШИРОКО ЗВІСНІЙ ФІРМІ, котра своєю ретельністю здобуда собі серед всіх загальну пошану і довіря, і яка на дальше старатиметься служити родимцям в їх ділах. 79

Найстарше Українське Бюро Подорожи,

G. KUNASHEVSKY

179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

УЧІТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Коли ви не знаєте по англійськи говорити, так сейчас беріться до науки. — Коли знаєте вже трохи розговоритися, так старайтеся добре опанувати англійську мову. — Пониже подаємо спис словарців і підручників, які вам поможуть в науці англійської мови, котрі можна набути в книгарні Свободи:

НОВИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК: Самоук Тлумач і Словар: для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з поданням докладної англійської вимови. II. часть **Новий Практичний укр. англ. і англ. укр. словар.** Провідник обнимає 368 сторін великого формату, ціна $2.00
В гарній полотняній оправі 2.50

ПРОВІДНИК 240 сторін, без словарця звичайна оправа 1.00
В полотняній оправі, без словарця 1.50

Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ, 43,500 виразів, 448 сторін друку з граматикою, азбукою друкованою і писаною і що найважніше з вимовою англійських слів. Величина і формат словарця 5½x2½ цалів. Оправлений в червону матовану імітацію шкіри, оздоблений гербом України і золотим витиском, — друкований на гарнім папері, а щоби скоро знайти потрібне слово, на то є позбучний редактор 1.50

Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ 1.00

Українсько-англійський і англійсько-український СЛОВАРЕЦЬ з додатком поучень **ЯК СТАТИ ГОРОЖАНИНОМ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ** 75

Українсько-англійський і англійсько-український СЛОВАРЕЦЬ 50

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК,
ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ І ПЕЧИ.

НОВА КУХНЯ вітамінова ..... $ 75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи 1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР 1.00

КАРТКИ НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

ЖЕЛЯТИНОВІ І ЗВИЧАЙНІ по ..... 5 ц.
В ФОРМІ КНИЖОЧКИ зі желіянем ..... 10 ц.
В ФОРМІ КНИЖОЧКИ (більші), зі желіянем ..... 15 ц.
ЛИСТОВИЙ ПАПІР ЗІ ЖЕЛІЯНЯМ ..... 10 ц.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ.

МЕТОДИКА устного і письменного стилю для всіх шкіл. Збірка практичних задач Богдана Заклинського. Ціна ..... 75 ц.

МЕТОДИКА правописних і словесних справ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання д-ра Костя Кисілевського. Ціна ..... 65 ц.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків української письма, М. Матвійчука. Ціна ..... 75 ц.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ОПОВІДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ:

ЦЕТРУСІВ СОН, оповіданнє. Модест Левицький. Ціна ..... 15 ц.
ІДЛ ЯКІЙ, оповіданнє для молодіі. Федір Дудко. Ціна ..... 15 ц.
ІДЛХО З ВОГНЕМ, три оповіданнє Ідла Модеста віршом. Ціна ..... 10 ц.
ПРИГОДИ КАЧУРИКА, цікаве оповіданнє. Б. Герц. Ціна ..... 15 ц.
МАТИ-СТРАДНИЦЯ, оразець з побуту українських вислеленців в таборі у Гінді. Марійка Підгірянка. Ціна ..... 20 ц.
ОДАРКА, повістка. Андрій Чайківський. Ціна ..... 35 ц.

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЦУКРОВА НЕДУГА.

(Гумореска. З французького).

Мій сусід був вельми привітливий та приязний. Жив сам самісінький. Коли ми зазнакомилися, ми стали справжніми, добрими приятелями. Коли ми стрінулися, балакали про погоду, про буденні події, як це звичайно роблять старі люди. Одного дня сказав мені мій сусід:

— Нині я нарешті такий щасливий, що мушу вам щиро стиснути руку.

— Не може бути, — сказав я зацікавлений, як вимагала чемність.

— Так, так, бачите, я поставився, то не можу сам порядкувати собі в хаті, ні готовити собі страву, тому я пристав на вічні просьби мого сестрінка й переносується до нього. Що скажете, га?

— Гратулюю вам, — сказав я йому. І я вже думав, що дістану за сусідів молоде подруже та могтиму проводити з ними на балачці деяку хвилину тай так і сам відмолодію. Тяжко старому все бути зі старими.

— На жаль, мушу вам за ваші щирі гратуляції подякувати, — сказав він дальше — одначе я йду до людей, які хочуть мене вбити.

— Ах, Боженьку! Якжеж це так?

— Тому, щоби дістати по мені моє майно.

— Коли так, то не йдіть там.

— Колиж бо я мушу.

— Того не розумію.

— Зраджу вам мою тайну. Я не маю ніякого майна. Ні цента.

— Тож скажіть їм це.

— Колиб знали, що я такий нуждар, ніколи в світі не прийняліб мене до своєї хати. А коли й приймуть, то лише тому, щоби мене вбити. Ах, це страшне!

На знак спочування я похитав старому сусідови тричі головою та пішов своєю дорогою. Не знаю, чи ви так як і я, та я не люблю людей, які опотвідають сумне.

Минуло кілька місяців. Я думав про мого сусіда так мало, як, скажімо, про жінку Карла Великого. Аж раз стрінув я його в парку Монсо. Був у доброму настрою, а потовстів наче... Та ви можете уявити собі. Побачив мене здалека та став щось весело кричати.

— Якжеж там здоровлячко, — спитали ми один одного та завдавали питання з чемности, наче один від одного не ждали відповіди.

— З приємністю мушу стверднти, що ви оклевечували так вашого сестрінка, що годі пристити. Як мені здається, то він попросту тучить вас.

— Помиляєтеся, — відповів він — мій сестрінок і його жінка хочуть убити мене в певний та непомильний спосіб.

— Щож це ви говорите! Таж ви нітрохи не виглядаєте на такого, якому вже смерть за плечима!

Старий мимрив:

— Е, це тому, що я придумав знаменитий спосіб, щоби їх перехитрити.

— Чи можете мені сказати, як це?

— Можу, лише не смієте нікому говорити того. Та я знаю, ви того не зробите, ані не пустите в газети. Коли я переселився до сестрінка, я сказав йому, що нездужаю дуже на цукрову хоробу. Та це взагалі неправда.

— І щож далі?

— І щоби я чимскорше пішов у могилу, вони дають мені по шість кісток цукру до кави. Я вам кажу це. А мені цукор дуже добре робить, бо я його страшно люблю... Ще ніколи не був я такий щасливий.

Він виглядав на такого щасливого, що я не міг не подразнити його.

— А що, коли вони роблять аналізу?

— І така роблять її, роблять. Тимчасом лікар за малу заплату все говорить, як то в мені багато цукру, наче в цукроварні. Та я вже мушу йти. Вже четверта година, а моя дорогенька сестрінця чекає на мене в цукорні. Дасть мені цілу купу тістечок і солодощів, щоби я чим скорше пішов на той світ.

Із чортівським сміхом пішов собі дальше.

Геть пізніше був я випадково в того лікаря, що то він мені про нього згадував. Я дискретно спитав про справу, а він відповів мені, що йому ніколи ніхто не говорив, щоби робив аналізу. А старенький наслідком затовщення номер на апоплексію. Вічно — говорив мені лікар — терориздвав свого сестріщя, щоби лішедавав йому їсти, бо він дуже й дуже слабий. Сестрінець годував його й годував і старий від того помер.

Маленька Олюнька бавиться на кріслі. Біля неї сидить глуха бабуся. Нараз Олюнька тарах! із крісла на землю. За якої чверть години мати ввійшла у кімнату, Олюнька в плач!

— Чого плачеш? — питається мати.

— Бо я впала з крісла і мене дуже боліло.

— А чомуж ти тоді не плакала, як тебе боліло?

— Бо бабуся не чув — відповіла Олюнька.

Французький король Людвик XVII читав голові свого провізоричного уряду, Тайлеранови, свої розпорядки.

— Ваша королівська величносте, мала неточність.

— Яка?

— Винагорода для членів палати послів.

— Таж вони працюють безплатно, почесно...

— Та так... так, ваша королівська величносте. Безплатно... та це коштуватиме нас далеко більше...

Не трафив.

Прохожий (до дівчини): — А чи у вашому селі всі дівчата такі гарні, як ти?

Дівчина: — Не знаю. Я дивлюся тільки на хлопців.

ЛИСТ ДО ВАНІ ГУЦАНКИ.

Любезний Ваню!

Знате што, Ваню? Гиски по вім вам отварі: же тот ваш Лемко, — не газда Лемко, лем тота ваша газета „Лемко", яку до каждого села нашого задармо насилате — нич не вартат. — А ни мі, вибачте, не вартат за песячий хвіст. Бо тот ваш Лемко раз за православіюм раз против, а вкінци зійшов аж на комуніста. — Провісціки так, як тев в Сквіртіним наш пан директор Юрковскій. А мами тіх Юрковских аж трйох: Миковай, Андрій, Штефан, ци мі ся видить Павло. Они теж били за православіюм, — і юж мали го запровадіть, бо спровадили аж трйох батюшків бородатих. — Лем же наши Сквіртіни не одраз познали, же то глупота одречися свойой церкви і омадь вам тих Юрковских не закатрупили. Лем же в ночи єден з другим втюк на поле, ци до ліса, і аж рано поприходзіли до хиж. А што ся стало з вилядми в іх домі, то юж певні знаєте — до єдной звитрепали.

Два з них, што били парібками, то юж ся поженили. Єден з них то аже до ворожки-циганки ходив, жеби му заворожила, — і же ей обіцяв пят стівок дати; кедсе з Квапиканьом оженит. І дав панбіг, же ся оженив (а Квапиканя ма пінязі з Гамерики!). Циганка виправлят пят стівок од нього, а він нема. Гварит, же буде скаржити, кед ей не даст. І бив спокій, докля Квапиканя не дозналася, за што ма циганці пят стівок дати. — А тераз Квапиканя справлят му што дня похвальони і го кийом, як коня. — Тот сам Юрковскій мав бити жаком православним а другій писарйом — лем же тераз обі ничим. — Іщи тот найстарший — научітельом — у нас. — Лем же з нього такий научітель, як з оного жак православний. Сквіртіняне не ктят го за научителя, лем же панове з Горлиц — і староста за ним, брез то, же бардз гарді і виборі для панів препровадзі — і же тев зробили превседніщим в бурсі. — Гварят, же наш научітель ма бурсу попрявіти, бо дуже пінязий господинове покрали. Лем кед бурсу так запровадзіт як запровадив наше село зо чколов, то подякуют му так, як ми юж му дякували, і як іщи му подякуеме.

Такі то у нас сторії.

Поздравлям Вас барз красні,
ваш приятель і кум,

Тарапон Палига.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Поможіть доброму ділу.

Школа Українських Національних Танків артиста Василя Авраменка й Український Хор під проводом О. Кошиця роблять спільно приготовання до виїзду по більших містах Америки, в память 200-літніх уродин Юрія Вашингтона, першого президента Злучених Держав.

Для таких виступів потрібно фінансової допомоги. Знаємо, що В. Авраменко не має готівки. Тому потрібно йому допомогти. Відділ 11-гий О. Д. В. У. в Ню Йорку, розуміючи цю справу, ухвалив на своїх місячних зборах позичку в сумі $100, яку передано В. Авраменкови. Крім того зложив $100 як жертву. Вірімо, що наши товариства й громадянство жертвою чи позичкою допоможуть тому ділу, з якого буде користь для загальної справи.

За Уряд 11-го відділу О. Д. В. У. в Ню Йорку:

В. Дроботій, предс.; **О. Луців**, кас.; **М. Сітницький**, фін. сек.; **Н. Цимбалістий**, рек. секр.

—o—

CHICAGO, ILL.

First Annual Meeting of "Moloda Ukraina."

The first annual meeting of the "Moloda Ukraina" of Chicago was held on March 20, 1932. The following were elected as officers:

John Sawchyn, President; John Swaczle, Vice President; Mary Kozyra, Financial Secretary; Margaret Lubinetz, Recording Secretary; William Lubinetz, Treasurer; William Kachuk, Sergeant at Arms.

The organization was started in the winter of 1930 and since its establishment the "Moloda Ukraina" has tried to carry on the work of organizing young Ukrainians socially and athletically. Thus far the work has been carried on successfully. Many social affairs and outings were given, bringing together many young Ukrainians of Chicago and vicinity.

Mary Kozyra.

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

Український Хор з Шікаго концертує.

Славний Український Хор міста Шікаго, під управою Юрія Бенецького, що вже двома наворотами виграв перші нагороди на музичних курсах, уряджених "Chicago Tribune" з 35 рідких американських газет, приїздить до Дітройт з концертом.

Концерт відбудеться в неділю 3-го цвітня в німецькій галі "Deutsches Hall". Сей знаменитий хор, який вже від ряду літ популяризує українську пісню серед американського громадянства, від якого він здобув собі найкращі слова признання і похвали, певно стягне на свій концерт масу народу, бо це співатимуть соловії, котрі співали минулого року в Шікаго перед 150-тисячною авдиторією вдоволяючи своєю технікою й своїм вишколенням найбільш вибагливого критика. Добре би було, щоби на цей виступ стягнути богато Американців.

Е. Л.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Наради для влаштування свята в честь Вашингтона.

В приміщенні Школи Українського Національного Танку відбувався в неділю, дня 27 березня, пополудні, загальні наради представників українських товариств і поодиноких громадян з Ню Йорку й околичних громад в справі підготовки українського свята в честь Вашингтона. Управитель школи, артист Василь Авраменко, переповів дотеперішній перебіг підготовчої праці, яка представляється коротко так: Створено около 20 ювилейних місцевих комітетів, котрі перебрали на себе працю по місцевостях. Деякі громади ще не всіли завдатькувати галі на виступ, хоч організуються комітети. На початок прийшли з допомогою фінансовою Український Народний Союз і Провидіння. Громадяни з міста Клівленду зложили позички понад $3,000. Українське громадянство в Ню Йорку й найближчої околиці зложило на позичку $1,800; з Филадельфії $1,500. З інших місцевостей приходять менші позички і жертви, від 5 до 50 дол. Місцеві комітети складають позички на винайм галь на виставки. Разом беручи, громадянство віднеслося прихильно до початого діла. Одначе — заявив п. Авраменко — для переведення діла до успішного кінця треба ще коло 7,000 дол. Вони потрібні: на організацію Українського Хору і його вдержання в часі поїздки; на такесаме вдержання балетників; на оркестру, що буде їздити з балетом; на декорації, потрібні до вистави картини з часів Юрія Вашингтона; на афіші, летючки, розголос у газетах американських в кожній місцевости і на заплачення галь (театрів). Найбільшу форсу звертається на столицю городи на музичних курсах, Америки, місто Вашингтон, тимбільше, що там нема української громади до помочи. — Над звітом розвинулася широка дискусія, в якій забирали голос майже всі учасники нарад — прибуло іх 56 — і вони шукали способів, як прийти з фінансовою допомогою Школі Українського Національного Танку. Остаточно прийнято внесення п. Павла Боднара з Ню Йорку, піддержане п. Стефаном Давидовичем з Пасейку, щоби знайти в цілій Америці **200 громадян з патріотичним завзяттям та українською щирістю, щоби дали позичку по 25 долярів.** Ця позичка має бути дана Школі Національного Танку, а інвітори, котрі зложили позичку зараз на нарадах, мають видати зазив до громадянства в цій справі. — Було також домагання скликати народне віче (внесення п. П. Сокальчука) в Ню Йорку, і це припоручено Школі виконати в порозумінню з Центральним Нюйорським Комітетом. Представник Дністра, гр. Ілля Гузар, піддержаний гр. Гуцуляком і Д. Ушаком, домагалися більшої жертвенности на ціль зі сторони товаристів. Доручено Школі ще раз відвістися з проханням до всіх організацій та щирих громадян, щоб дали або позичку, або дари відповідно до спромоги, а найважніше то те, щоби товариства з Ню Йорку й околиці взяли в розпродаж межи своїх членів стільки білетів, скільки мають членів, і це буде найбільш реальна поміч. — Гр. Нестор Закалюжний вніс, щоби центральні українські організації видали поклик до своїх членів через свої органи, щоби загал піднер обвід в честь Вашингтона, влаштований під проводом Школи Національного Танку В. Авраменка на доручення зорганізованих товаристів. — Делегати домагалися, щоб часописи помішували дописи в справі українського обходу в честь Юрія Вашингтона.

На запит, як ставляться до цього виступу У. Н. Союз і Обєднання, відповів п. Авраменко, що У. Н. Союз видав відозву в справі святкування свята Вашингтона, а Головний Уряд вислухав його звіту та ухвалив матеріяльну поміч, а крім того вислано з Головної Канцелярії особині письма. Зновву „Свобода" помішує те, що треба, а „Обєднання" видало теж у своїм часі відозву в справі свята.

На тім закінчено наради.

—o—

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г.

Про життя громади і віче в справі „Рідної Школи".

Громада Менчестер, це одиноке більше зборище Українців у стейті Ню Гемпир. Нема тут ніякої української інтелігенції, тому свої робітники мусять собі давати раду в національному житті — як уміють і можуть. Ця громада була би навіть доволі чисельна, якби не поділ на справжніх свідомих Українців і тих, що ще не мають відваги себе так у назвати, але називають себе ще „русинами" чи навіть „русскими". Не можна тому загально дивуватися. Між „русинами" є більша часть із західньої Галичини. Коли вони виходили з рідного краю, в той час така назва, накинена Австрією, ще панувала в краю. Сьогодня відносини змінилися. Вже й у ті сторони зайшов чистий національний дух і привів за собою зміну відносин на краще. З поширенням чисто народніх організацій, як кооперативи, читальні „Просвіти", філій „Рідної Школи", ба навіть приватні українські школи, змінився вигляд Лемківщини. Лемки, ця тверда частина нашого народу, стануля плече об плече з іншими частинами (Подоляками, Гуцулами, Бойками) проти чужонаціонального впливу, почули себе синами одної Матери-України й творять сильний вал проти польщини, яка йде з заходу. На жаль, такі вістки не дійшли ще до Лемків скрізь по Америці. Не дійшли вони голівно по таких громадах, які стоять досить „на відлюдді", далеко від українських осередків в Америці.

Про такі відносини в Рідному Краю багато з тутешніх громадян почули щойно перший раз у неділю, 20. березня 1932 р., від делегата „Рідної Школи", гром. Льва Ясінчука.

Вже перед двома роками зорганізувався в нас Українсько-Американський Горожанський Клюб під проводом розважного голови, свідомого Лемка, гром. Никити Марковича. В цьому клюбі гуртуються всі свідомі українські громадяне, бо там знаходять не тільки товариську розраду, але й науку, охоту обединуватися, а при цьому мають змогу давати організовану допомогу Рідному Краєви на його бодай найконечніші потреби. З припорученням того клюбу запросив гром. Осип Петрик делегата „Рідної Школи" на віче, яке й відбулося при дуже чисельній участи місцевих і позамісцевих Українців 20. березня ц. р. Віче відкрив теплою промовою голова клюбу, поклинаючи на предсідника, гром. й. бізнесмена, Григорія Новосада. Зі свого боку предсідник повитав дуже прихильно присутнього делегата, Л. Ясінчука, і покликав його виголосити реферат. Реферат делегата тревав півтори години серед напруженої уваги слухачів, яких почування чергувалися: вони то плакали, то сміялися, то з найбільшим болем серця немов втягали в себе слова делегата про Рідний Край. Настало загальне одушевлення, підсилення духа. Кожний відчув зріст сили свого народу. Кожний почував, що він не самітний у тій українській громаді, що змагання народу не йдуть на марне, але приносять тріюкий хосен. Навіть наша молодь живо інтересувалася промовою делегата, бо це вперше промовляв до неї дух народу з Рідного Краю. Доказом захоплення може послужити факт, що представники „Молодечого Клюбу" приступили самочинно до делегата й дякували йому за відвідини, а те саме зокрема дівчата. Вже й не говорити про це, що майже кожний зі старших учасників, жінок чи мущин, не міг здержатися, щоби не висловити делегатови своєї подяки.

По рефераті промовив дуже добре місцевий український католицький парох, о. Черепняк, підтверджуючи слова делегата своїми відомостями, які має з листів із Рідного Краю. О. парох підніс зі здивуванням, що це перший раз зібралося в Менчестер таке велике число Українців. Відтак промовив предсідник, гр. Новосад, закликаючи до збірки на потреби „Р. Школи". Присутні зложили $62.75. Якби не безробіття і якби ті, які вважають себе „русинами", були взяли участь у збірці, то вона була би випала краще. Але як зважити, що ми дали цього року „Рідній Школі" з коляди $50, то ювилейний дар з нашої громади треба вважати на теперішній час зовсім удачним. Промовою предсідника, делегата та гимном „Ще не вмерла" закінчився цей памятний день для Менчестера. Хто знає, чи він не буде звоторним днем у тій громаді! Дай Боже!

Учасник.

Між жінками.

— Як подобається тобі мій новий капелюх?

— Прегарний, дуже тобі до лиця.

— Я з того дуже рада.

— Дійсно! Тоді, як такі капюхи були модні, я мала таких аж чотирнайцять.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого тата ГРИГІЯ ШПАК, з села Семонова, повіт Синяховах до Америки в 1909 році, має перебувати в Клівленд, Огайо. Хто б о нім знав де перебуває, то прошу дати знати, а дістане добру нагороду. Прошу писати на адресу:

МИХАЙЛ ШПАК,
14 Thornal St., Carteret, N. J.

ЗАПРОШЕННЯ.

Отсим запрашаю Українців з Ню Йорку й околиці 8-мої танці відбудутий мій ново-отворений бізнес Гросериї і Делікатесен Стор, 320 E. 8-ма ул. Ню Йорк. Спеціяльні дарунки для тих, що прийдуть перший раз. З поважанням — Петро Пашнів.

ДОБРІ РАДИ. Як Ваша дитина не хоче вчитися, купіть їй тайпрайтер. Не лише, що всі лекції виробить на час, але зашпанить очи і здоровля. Новий Портеба Тайпрайтер $47.50 пересилаю. Є в нас і дешеші. Пишіть або зайдіть:

SURMA, 103 AVE. A, NEW YORK.

ПОШТОВА СКРИНКА.

Сим відповідаю на запити, що хто задатковав місце на „Європі" для участи в прогульці ветеранів американських горожан українського походження, будуть користувати виїжджі знижками, які взяли собі рот до дня 27-го мая. По інформації й справі прогульки звертатись усно або письмово до адресуючи:

ВОЛОДИМИР ЮРКІВСЬКИЙ.
89 St. Mark's Pl., New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Отсим повідомляю Вас, що я вчинив крамницю **КРАВЕЦЬКИЙ ШТОР**, де я направляю, чищу, фарбую, працюю і також на замовлення робію убрання мужеські, женські і діточі. Не забувайте на клич: „Свій до Свого"!

ІВАН МУДРИК,
96 BERRY ST., pir NORTH 8th ST.
BROOKLYN, N. Y.

ЧИ ВИ Є ГОРОЖАНИНОМ злуч. держав. Кождий не горожанин повинен сейчас постарались, щоби не бути депортованим, о горожанськи папери. У нас дістанете пояснення як дістати горожанином, з поясненням в укр. і англ. мові за $1.00. Пишіть на адресу: **Robitnycha Knyharnia**, Station D, Box 182, New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Коли хочете поліпшити свою долю, купуючи за ціна лішого, як добрі господарка. Ми вам можемо помочи набути господарство в околиці Ерія, де земля є рівна і урожайна. Пишіть або прийдіть до:

WM. HEWINSKY,
450 E. 23rd St., Erie, Pa.

Phone: Main 5720.
О. Е. МАЛІСЬКИЙ,
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
512 Society for Savings Building,
CLEVELAND, OHIO.
Вечірами: 2732 West 14th Street.
Phone: Prospect 7597.

Др-р Н. Я. МИХАЛЕНКО
УКР. ЛІКАР-ХІРУРГ
1718 WEST GIRARD AVENUE,
PHILADELPHIA, PA.
Урядові години: від 9 до 12 рано; 1 до 5 попол. і 7 до 9 вечер.
Telephone: Stevenson 9620.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під числе
9 LIVINGSTON PLACE,
NEW YORK CITY
pir 16th Street (ч. 316 East)
напроти нового шпиталю межи 1st Ave. і Stuyvesant Park.
Telephones: Stuyvesant 8760.

Phones: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах, займається переведенням обстраться, виготовляє контракти купна і продажі; переповажує спадкові справи; полагоджує старокравні патентові і прочі справи.

ДР. ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B.
NEW YORK, N. Y.
(менія 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, вечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ. (2)

Ерік фон Гарбен уже у віці 21 літ був відомим в Європі альпіністом. Він майстерно вмів видазити на скелясті гори, щоб досліджувати їх будову. Він, цікавився геольогією, а також різними мовами африканських народів, які вже тепер не існували, а зберігалися лише в переказах та легендах. Він поїхав до Африки зі своїм батьком, щоб там занятися студіями над будовою землі та над вимираючими африканськими мовами.

Багато розпитував він старих дикунів про їх перекази та легенди. Одного разу старий дикун оповів йому, що в горах Вірамвазі, знаходиться забуте дикунське плем'я. Це піддало Гарбенови гадку, що то можливо якесь дикунське плем'я, котре згадується в біблії, а котрого сліди депер затрачені. Таксамо дикун говорив, що з тим племям жие якийсь дивний білий чоловік, який має силу незвичних чарів.

—o—

Молодий Гарбен рішив зорганізувати виправу, щоб відшукати оте загублене дикунське плем'я. Із кількома десятками дикунів він вирушив до Вірамвазьких гір. Та його виправа не виконала свого завдання. Дикуни скоро зоріентувалися, що білий юнак веде їх в зачаровану країну невідомого племени. Одного вечора вони налякалися своєї власної уяви страшних чарів та духів, що ховаються за горами, а тому зі страху втікли геть.

Ерік фон Гарбен лишився сам у пустинних горах. Коли його батько довідався від дикунів, що син його десь лишився в горах, він рішив зорганізувати свою виправу, щоб відшукати й врятувати сина. Та дикуни відмовлялися йти з ним у закляті гори. Тому старий фон Гарбен рішив просити допомоги Тарзана. Він знав, що лише цей цар джунглів, про якого ходили ріжні легенди в цілому світі, зможе помогти йому, або ніхто.